

DIE SCHÖPFUNG

13 MEI
2007

TERUGBLIK REPETITIES FEBRUARI 2006
Inmiddels zijn we 2 maanden en 8 repetities verder en hebben we het eerste deel van Die Schöpfung doorgenomen. Dat wil nog niet zeggen, dat het er helemaal inzit, maar we zijn nu zover dat we met deel twee kunnen beginnen. Geweldig! En wat een enthousiasme bij iedereen. Natuurlijk zijn er leden die sneller zouden willen en kunnen werken, maar gelukkig is de sfeer zo goed dat men zich aanpast aan elkaar en iedereen heel veel plezier beleeft aan de intensieve repetities.

De ledenlijst is aan iedereen uitgereikt. Mochten er leden zijn die de lijst nog niet in hun bezit hebben, dan is deze verkrijgbaar bij Henriëtte. Zo nu en dan zullen er nog wel mutaties zijn, maar we vonden het toch belangrijk dat iedereen de lijst nu kreeg in verband met meerijden met elkaar. Mochten er gegevens niet kloppen, dan horen we dit graag en kunnen we het herstellen. Bij Dick Mulder zijn nog steeds oefen-cd's en dvd's verkrijgbaar voor leden die hier nog belangstelling voor hebben. Voor Chris is het duidelijk merkbaar dat leden in huis oefenen. Zodoende schieten we lekker op en zijn inmiddels al met deel 2 begonnen. Heel fijn!

SPONSORING

Wij willen u nog even herinneren aan de verkoop van de loten van de Sponsorloterij. Zoals u weet en in de vorige MUSA hebt kunnen lezen, kunnen we op deze manier veel geld voor War Child binnenhalen terwijl u er weinig voor hoeft te doen. Wij hopen dan ook op uw medewerking om op deze manier zoveel mogelijk geld bij elkaar te krijgen.

Alle informatie over de sponsorloterij kunt u vinden in MUSA 22.

NAJAARSCONCERT

Het ligt in de bedoeling in de maand november een klein najaarsconcert te gaan geven met ons projectkoor. Voorbereidingen zijn in volle gang. Het concert zal plaats vinden in de Rooms Katholieke kerk van Musselkanaal op zondagmiddag 26 november 2006. Tijdens dit concert zullen we o.a. koordelen van Die Schöpfung ten gehore brengen als voorbereiding op het concert van 13 mei 2007. Meer informatie zullen we u te zijner tijd berichten in de MUSA.

MEDEDELINGEN

- Op de achterkant heeft Chris het eerste deel van een artikel geschreven over Die Schöpfung. Ik denk dat iedereen veel plezier zal beleven aan de achtergrond van dit Scheppingverhaal.
- Bestelling van oefen-cd's bij Dick .
- Koffiebonnen te koop voor aanvang van de repetities bij Henriëtte voor € 1,-- per bon. Er zijn ook bonboekjes te koop van 5 of 10 bonnen.

HUISWERK

Alles wat we tot nu toe hebben gedaan! Dat wil dus zeggen, het eerste deel. Daarnaast het tweede deel voorbereiden. Vooral de fuga's in nummer 27 en 29. Met de oefen-cd kunt u controleren of u de juiste noten zingt.

Stichting MUSA correspondentieadres:

H.A.B. Kamerink
Antwoordnummer 13601
9580 WB MUSSELKANAAL
Tel. 0599-354673/0620795033
E-mail: kamerink17@zonnet.nl
Rekeningnummer: 3017.26.086

Die Schöpfung: the making of

In mei 2005 hebben we met groot succes twee uitvoeringen gegeven van de Paukenmesse, één van de zes festivalmissen van Haydn. Deze prachtige muziek smaakte naar meer en zo ontstond het plan om Die Schöpfung uit te voeren al tijdens het werken aan de Paukenmesse.

In een serie artikelen achter op de **MUSA** zal ik ingaan op de achtergronden over Die Schöpfung (genre, ontstaan, het verhaal, de muziek etc.); daarna zal ik een aantal aspecten van het zingen behandelen in het Alfabet voor Zangers: hierin krijgt u technische tips en worden allerlei zaken toegelicht die in de repetities aan de orde komen. Ik wens u veel leesplezier.

In den beginne...

Haydn werd geïnspireerd tot het schrijven van Die Schöpfung op één van zijn reizen naar Londen. In 1791 maakte hij daar al kennis met Händels muziek. Hij was vooral onder de indruk van The Messiah. Tijdens zijn tweede reis, in 1794, kreeg Haydn een bewerking van het beroemde gedicht van Milton "Paradise Lost" in handen. Deze oratoriumtekst van een zekere dichter Lindley, was waarschijnlijk ooit voor Händel bestemd geweest. Haydn nam het verhaal mee naar Wenen en vroeg aan zijn vriend baron Van Swieten dit libretto in het Duits te vertalen. Deze Gottfried van Swieten (1734-1803) was een Nederlandse aristocraat die via zijn vader (lijfarts van keizerin Maria Theresia) in het wereldje van het Weense hof belandde. Hij kweet zich behoorlijk van zijn taak en voegde er een massa eigen vondsten aan toe die dit oratorium zeer geschikt maakte voor Haydn om er zijn muzikale creativiteit in uit te leven.

Het oratorium als genre

Vóór ik verder ga met de uitleg van het libretto (het verhaal) en de muziek van Die Schöpfung zal ik eerst iets vertellen over het oratorium als genre.

Het oratorium (Latijn: oratorio, bidzaal) is eigenlijk de geestelijke tegenhanger van de opera (hoewel er wereldlijke oratoria zijn zoals Die Jahreszeiten). Een aantal kenmerken onderscheidt het oratorium van de opera:

1. De onderwerpen zijn meestal religieus van karakter.
  2. Het wordt niet scènisch opgevoerd, d.w.z. er wordt niet toneelgespeeld.
  3. Een oratorium heeft altijd een ethische boodschap voor de luisteraar.
- Beroemde oratoria zijn o.a. het Weihnachtsoratorium van Bach en de Messiah van Händel.

Het verhaal

Van Swieten laat het scheppingsverhaal vertellen door drie testo-rollen (testo = verteller): de drie aartsengelen Gabriël (sopraan), Uriël (tenor) en Raphaël (bas). Op een structurele, ordelijke manier wordt de wereld in zes dagen geschapen. Het einde van elke dag wordt bezongen door de "koren der hemelse heirscharen" die God prijzen met hun hymnen. Als pakkend slot van het eerste en tweede deel voegde Van Swieten er nog twee psalmen aan toe. In deel één komen de natuurkrachten aan bod en wordt het plantenrijk geschapen. In het tweede deel wordt de dierenwereld geschapen (met de Mens als kroon van de schepping) en in het derde deel spelen Adam en Eva wat met elkaar in het Paradijs. Van de Evolutietheorie (Charles Darwin werd pas in 1809 geboren) en Intelligent Design had nog niemand gehoord. Hoewel het scheppingsverhaal volgens de bijbel wordt weergegeven is de inkleuring toch sterk 18de-eeuws. Het stuk was modern voor die tijd: elementen van de Verlichting en de vrijmetselarij maakten dat de kerk zich aanvankelijk verzette tegen het werk en uitvoering ervan in kerken verbood vanwege "materialistischen Deismus und englischer Prägung". Het mocht niet baten. De populariteit van het stuk is sinds de première in 1798 alleen maar gegroeid. Gelukkig maar.

Chris Holman